

ΓΡΑΦΕΙΑ
ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ
ΙΣ ΤΗ ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ

ΤΑ ΠΑΤΡΙΑ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ
ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΕΚΤΥΠΟΥΤΑΙ
ΕΙΣ 20,000

ΑΝΤΙΤΥΠΩΝ

ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ
ΔΩΡΕΑΝ

ΟΡΓΑΝΟΝ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΗΣ ΥΠΕΡ ΤΩΝ ΠΑΤΡΙΩΝ ΑΜΥΝΗΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ
«ΠΑΤΡΙΩΝ»
ΦΩΣ ΝΙΚΗΦΟΡΟΥ 3 Α
ΤΗΛΕΦ. 582

Ἐκδιδόμενον τῇ ἐπιμελείᾳ ἐπιτροπῆς ἐκ τῶν κ. κ. Γ. Ν. Χατζιδάκι, Κ. Γ. Ζαφείρου καὶ Ι. Μ. Δερβιγγῆ διευθύνοντες.

ΟΙ ΑΛΥΤΡΩΤΟΙ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Τὴν δεινотάτην ἴσως τῶν ἀπ' αἰώνων δοκιμασιῶν τῆς υφίσταται σήμερον ἡ ἀνθρωπότης, ἀλλαχοῦ μὲν σκληρότατα δεκατιζομένη ὑπὸ τοῦ ἀγριωτάτου τῶν πολέμων, ἀλλαχοῦ δὲ ὀδυνηρῶς συγκλονιζομένη ἀπὸ τὸν φοβερὸν τοῦ ἀντίκτυπον.

Ὅ,τι ἄλλοτε ἐσημειοῦτο εἰς τὰ χρονικά ὡς παγκόσμιον πλῆγμα καὶ δυστύχημα οὐδένα ἐκπλήσσει ἀπὸ τίνος, ἀφοῦ οἱ σεισμοὶ ἀπεδείχθησαν εὐσπλαγχνικώτεροι τῶν βομβαρδισμῶν, αἱ μεγάλαι τρικυμῖαι ὀλιγαρκέστεραι τῶν μικροναυμαχιῶν, τ' ἀποτελέσματα τῶν κεραυνῶν παιδιὰ ἀπέναντι τοῦ πυρὸς τῶν ἀεροπλοίων καὶ ἀφοῦ πόλεμοι ὀλόκληροι τῶν παλαιότερων ἐποχῶν δὲν ἐβύθιζον εἰς πένθος τόσας μητέρας, ὅσας πλήττει τώρα εἰς τὴν καρδίαν μία καὶ μόνη μάχη.

Τούτων οὕτως ἐχόντων ἱλιγγιὰ ὁ νοῦς, ὁ ἐπιχειρῶν νὰ ὑπολογίσῃ τὸ σύνολον τῶν συμφορῶν, ἄς ἐπικλῶθουσι κατὰ τῆς ἀνθρωπότητος αἱ ἀμείλικτοι μοῖραι. Ἀλλ' εἶναι καὶ ἐξ ἄλλου πεπρωμένον νὰ διαδέχεται τὰς τρικυμίας ἡ γαλήνη καὶ ἀπὸ τῶν πολυνέκρων πεδίων τῶν μαχῶν ν' ἀνατέλλωσιν ἡμέραι αἰθρίας διὰ τὴν ἀνθρωπότητα.

Θὰ εἶναι ἄρα γε αὐταὶ ἀνάλογοι πρὸς τὰ ἐνεστῶτα καὶ πὰ ἀπειλούμενα ἀκόμη δεινά; Τόσον αἷμα καὶ τόσα δάκρυα μάτην θὰ ποτίσωσι τὴν γῆν; Τόσοι στεναγμοὶ μάτην θ' ἀνέλθωσι μέχρι τῶν οὐρανῶν;

Ἡμεῖς καὶ ὡς ἄνθρωποι καὶ ὡς χριστιανοὶ καὶ πρὸ πάντων ὡς Ἕλληνες ἀκραδάντως ὀφείλομεν νὰ προσδοκῶμεν τὸ ἐναντίον. Δυσυπέδλητα τεῖχη ἡγείροντο καὶ ἐγείρονται ἀκόμη πρὸ τῆς προόδου καὶ τῆς εὐμερίας τῆς ἀνθρωπότητος καὶ τὰ τεῖχη ταῦτα μόνον τοιαύτη παγκοσμία λαϊψαψ θὰ ἔπρεπε νὰ ὑπονομεύσῃ καὶ κατερειπώσῃ. Δὲν μάχονται κατ' αὐτὴν ἄνθρωποι μόνον δυνάμεις, ἀλλὰ στοιχεῖα ἀνώτερα τὸ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, τὸ τῆς ἐλευθερίας καὶ τὸ τῆς δουλείας, ἧς τὰ τελευταῖα ὑπολείμματα ὑπὸ διαφόρους μορφὰς καταδυναστεύουσιν ἀκόμη τὸν κόσμον.

Ἀλυτρώτους ἀδελφοὺς δὲν ἔχομεν μόνον οἱ Ἕλληνες. Ἀλύτρωτοι ὑπάρχουσι πανταχοῦ, καὶ ὑπὸ ἐλα τὰ πολιτεύματα, κύπτοντες ὑπὸ ζυγοῦς τυραννικωτάτους. Τὴν παγκόσμιον ἀπολύτρωσιν τελεσιουργεῖ ὁ πολεμικὸς τυφὼν τῆς σήμερον τάχιστα δὲ θ' ἀνατείλῃ ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἀληθῶς ἐλευθερά ἡ ἀνθρωπότης ὀχι μόνον θ' ἀμνηστεύσῃ ἀλλὰ καὶ θὰ εὐλογῇσιν ἴσως αὐτόν. Ὡς ὑπερήφανοι ἀμνηστεύουσιν αἱ χῆραι καὶ τὰ ὄρφανὰ τοὺς δοξάσαντας καὶ διπλασιάσαντας τὴν πατρίδα δύο ἰδιούς μας πολέμους. Ὡς θὰ εὐλογῇσωσιν αἱ γενεαὶ τὸν τρίτον, καθ' ὃν, μετὰ τὴν εὐχὴν τοῦ Θεοῦ τὸ ἔργον τῆς πλήρους ἐλληνικῆς ἀπολυτρώσεως θὰ συντελεσθῇ.

ΤΟ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἡ ὕψωσις τοῦ Σταυροῦ.

(Ἐκ τοῦ κατὰ Ἰωάννην).

Κείμενον.

Τῷ καιρῷ ἐκεῖνῳ ¹ συμβούλιον ἐποίησαν οἱ ὄρχηρες καὶ οἱ πρεσβύτεροι κατὰ τοῦ Ἰησοῦ ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσι. Καὶ παραγένοντο πρὸς Πιλάτον λέγοντες: — Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος ² — Λάβετε αὐτόν ὑμεῖς καὶ σταυρώσατε· ἐγὼ γὰρ οὐχ εὐρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν. — Ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι. Ἡμεῖς νόμον ἔχομεν καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ³ ἀποθανεῖν, ὅτι ἐαυτὸν Ὑῖον τοῦ Θεοῦ ἐποίησεν. Ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ Πιλάτος ⁴ τοῦτον τὸν λόγον ⁵ μᾶλλον ἐφοβήθη. Καὶ ⁶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ Πραιτώριον πάλιν καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ. Πόθεν εἰ σύ; Ὁ δὲ Ἰησοὺς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. Λέγει οὖν αὐτῷ ὁ Πιλάτος. ⁷ Ἐμοὶ οὐ φαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολύσαι σε; Ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοὺς ⁸. Οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ εἰμὶ ἢν σοι δεδομένον ἄνωθεν. Ὁ οὖν Πιλάτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον, ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ ⁹ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον ¹⁰ Λιθόστρωτον, Ἑβραϊστὶ δὲ ¹¹ Γαββαθᾶ. Ἦν δὲ Παρασκευὴ τοῦ Πάσχα, ὥρα δὲ ὥσελ' ἔκτῃ, καὶ λέγει τοῖς Ἰουδαίοις. Ἴδε ὁ Βασιλεὺς ὑμῶν. Οἱ δὲ ἐκραύγασαν. Ἄρον ἄρον σταύρωσον αὐτόν. Λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλάτος — Τὸν Βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; Ἀπεκρίθησαν οἱ ὄρχηρες. — Οὐκ ἔχομεν Βασιλέα εἰμὶ καίσαρα. — Τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς ἵνα σταυρωθῇ. Παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀπήγαγον. Καὶ βοστάζων τὸν Σταυρὸν αὐτοῦ, ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον ¹² Κρανίου τόπον, ὃς λέγεται Ἑβραϊστὶ Γολγοθᾶ, ὅπου αὐτὸν ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν Ἰησοῦν. Ἐγραψε δὲ καὶ ¹³ τίτλον ὁ Πιλάτος, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ. Ἦν δὲ γεγραμμένον Ἰησοὺς ὁ Ναζωραῖος, ὁ Βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. Τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ ἀνέγνωσαν τῶν Ἰουδαίων ὅτι ἔγγις ἦν ὁ τόπος τῆς πόλεως ὅπου ἐσταύρωθη ὁ Ἰησοὺς· καὶ ἦν γε γεγραμμένον Ἑβραϊστὶ, Ἑλληνιστὶ, Ῥωμαϊστὶ. Εἰστάκεισαν δὲ παρὰ τῷ Σταυρῷ τοῦ Ἰησοῦ ἡ Μητὴρ αὐτοῦ, καὶ ¹⁴ ἡ ἀδελφὴ τῆς Μητρὸς αὐτοῦ, Μαρία ἡ τοῦ Κλωπᾶ, καὶ Μαρία ἡ Μαгдаλὴνῃ. Ἰησοὺς οὖν ἰδὼν τὴν Μητέρα καὶ τὸν Μαθητὴν παρεστῶτα, ὃν ἀγάπα, λέγει τῇ Μητρὶ αὐτοῦ. Γυναὶ ἰδοὺ ὁ υἱός σου, ἢτα λέγει τῷ Μαθητῇ. Ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου. Καὶ ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας λαβὼν ὁ μαθητὴς αὐτὴν εἰς τὰ ἴδια. Μετὰ τοῦτο εἶδws ὁ Ἰησοὺς ὅτι πάντα ἤδη τετέλεσται κλίνας τὴν κεφαλὴν παρέδωκε τὸ πνεῦμα.

Σημειώσεις.

1) Μέχρι τοῦ — πρὸς Πιλάτον λέγοντες — δὲν εἶναι ἐκ τοῦ κειμένου τοῦ Ἰωάννου. 2) Ἐγὼ ἔνοχον αὐτόν δὲν εὐρίσκω διὰ τὰ τὸν

σταυρώσω. Σαῖς θεωρεῖτε αὐτὸν ἔνοχον σταυρώσεως. Ἐάν ἔχητε ἐξουσίαν σταυρώσετε αὐτόν. 3) Εἶχε θεωρηθῇ βλάσφημος ὡς παραθεχθεὶς ὅτι εἶναι Υἱὸς τοῦ Θεοῦ κατὰ τὸν νόμον δὲ οἱ βλασφημοῦντες ἐθανατοῦντο, ἀλλὰ λιθοβολοῦμενοι. 4) Ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἐαυτὸν Υἱὸν Θεοῦ ἐποίησε. 5) Μᾶλλον ἐφοβήθη—ἀνεμνήθη τὸν ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ τετελεσμένον θαυμασίον καὶ ἀκούσας ὅτι ἐαυτὸν ὁ Ἰησοῦς Υἱὸν Θεοῦ ἐποίησεν, ἐφοβήθη περισσότερο νὰ τὸν καταδικάσῃ. 6) Καὶ εἰς τὴν λ. θ. ν. Αἱ ἀνακρίσεις κατὰ τὸν Ρωμαϊκὸν νόμον ἐγίνοντο εἰς τὸ ἐσώτερον τοῦ δικαστηρίου. 7) Ἐμ οὐ οὐ λ. α. λ. εἰς; Ἡ σωπὴ τοῦ Ἰησοῦ παρώργισεν αὐτόν, καὶ πλήρης ὀργῆς ἀπευθύνει τὰς ἐπιτιμήσεις ταύτας. 8) Οὐκ εἶπες — δεδομένον ἄνωθεν. — Ἡ ἐπ' ἐμοῦ ἐξουσία σου δὲν ἀπορρεῖ ἀπὸ τοῦ Καίσαρος, ἀλλ' ἀπὸ τῆς θελήσεώς μου, ὑποτασσομένης εἰς τὴν θέλησιν τοῦ ἐν Οὐρανῷ Πατρὸς μου. — Ἄνευ τῶν θελήσεων τούτων οὐδεμίαν ἐξουσίαν ἠδύνασο νὰ ἔχῃς ἐπ' ἐμοῦ. 9) Ἐπὶ τοῦ βήματος—ἦτο ἐξέδρα φορητὴ ἐκτετατὴ ἐπὶ τῆς οὐρίας ἐτίθετο ὁ ἐπίσημος θρόνος. — Ἡ ἐξέδρα αὕτη ἐτίθετο πάντοτε ἐπὶ τινος ὑψώματος ἀπέχου. Ἡ τοῦ Πιλάτου ἐτίθη ἐπὶ τοῦ πλακοστρώτου δώματος τοῦ Προκτωρίου ἐν Ἱερουσολύμοις, τὸ ὁποῖον καὶ 10) Λιθόστρωτον ἐκαλεῖτο ἢ διότι ἦτο ἐστρωμένον διὰ πλακῶν ἢ διὰ Μωσαϊκῶν. 11) Γαββαθὰς λέξις ἀραμαϊκῆ σημαίνουσα ὑψηλὸν τόπον, δώμα. 12) Κρανίου τόπον — καὶ Ἑβραϊστὶ Γολγοθὰς—διὰ τὸ σφαιρικὸν τοῦ τόπου μᾶλλον παρὰ διότι ἦτο τόπος θανατικῶν ἐκτελέσεων, ἢ διότι εὐρέθη ἐκεῖ τὸ κρανίον τοῦ Ἀδὰμ. 13) Παρὰ Ρωμαίους ὅταν ὁ κατὰδικος ὠδηγεῖτο εἰς τὸ νὰ ὑποστῇ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς καταδίκης ἐφέρετο πρὸς αὐτὸν πινυακὴς ἀναγράφουσα τὴν αἰτίαν τῆς καταδίκης. 14) Ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἦτο ἡ Μαρία ἡ σύζυγος τοῦ Κλωπᾶ, ἀδελφοῦ τοῦ μηνηνῆρος τῆς Θεοτόκου Ἰωσήφ.

ΑΠΟΣΤΟΛΙΚΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΣΟΦΙΑ

Ἐκ τῆς πρὸς Κορινθ. α' ἐπιστολῆς κεφ. Α. 18—25

Τετυρωμένοι οἱ ἄνθρωποι ὑπὸ τοῦ ἐγωϊσμοῦ ἀνέκαθεν, ἐθεώρησαν ἑαυτοὺς τὴν δύναμιν τοῦ ἀνθρωπίνου νοῦ ὥπως ἐξετάζῃ τὰ πάντα καὶ αὐτὰ τὰ μεταφυσικὰ καὶ ὑπερφυσικά. Οὕτω ὁ σκεπτικισμὸς ἐθεωρήθη πλέον ἐπιστήμη δικαιοσύνης νὰ παραδέχεται ἢ ν' ἀπορρίπτῃ πᾶν ὅσα τὸ περιωρισμένον καὶ ἀμβλὺ ὄμμα αὐτῆς πλανώμενον νομίζει ὅτι βλέπει. Οἱ ἀκολουθοῦντες τὴν μωρὰν καὶ τὴν μεθόδον νομίζοντες ὅτι, οὕτω ἐξετάζοντες τὰ πάντα, κατέχουσι πᾶσαν γνῶσιν ὀνομάζουσιν ἐαυτοὺς σοφοὺς. Τοιοῦτοι νομίζομενοι σοφοὶ ἦσαν καὶ κατὰ τοὺς χρόνους τοῦ ἀποστόλου Παύλου, ἐδίδασκον δὲ ὅτι τὰ πρὸς σωτηρίαν τῶν ἀνθρώπων καὶ πρὸς παιδαγωγίαν αὐτῶν, λαμβανόμενα ὑπὸ τοῦ Θεοῦ μέτρα εἶναι οὐδὲν ἥττον ἢ μωρία ἔλεγον δὲ οὕτω διότι ταῦτα ἦσαν ἀκατάληπτα εἰς τὴν πεπωρωμένην συνείδησιν τῶν σοφῶν τούτων καὶ εἰς τὸ βορβορώδες αὐτῶν πνεῦμα. οὕτω δὲ ἐχαρκτηρίζον διὰ τῆς σοφίας αὐτῶν καὶ τὸν ὑπὲρ τῆς ἀπολυτρώσεως τοῦ ἀνθρωπίνου γένους σταυρικὸν θάνατον τοῦ Κυρίου. Πρὸς τούτους ἀντεπεξέρχόμενος ὁ ἀπόστολος Παῦλος χαρακτηρίζει αὐτοὺς ἐπακριδῶς εἰς τὴν α' πρὸς Κορινθίους ἐπιστολήν.

«Ὁ λόγος ὁ τοῦ Σταυροῦ, τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις, μωρία ἐστὶ, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν, δύναμις Θεοῦ ἐστὶν. Τὸ κήρυγμα, τοῦτέστι, περὶ τοῦ σταυρικοῦ θανάτου τοῦ Σωτῆρος εἰς μὲν τοὺς ἀπίστους φρίσσεται, μωρία διὰ τὴν πώρωσιν τῆς συνειδήσεως αὐτῶν εἰς δὲ τοὺς ἐπὶ ἐλπίδι σωτηρίας ζῶντας, εἶναι τεκμήριον τῆς δυνάμεως τοῦ Θεοῦ, ὅτις διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ διέλυσε τὸν αἰώνιον θάνατον τῆς ἀνθρωπότητος. ἈΓέγραπται γάρ· ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν καὶ τὴν συνέσιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω». ἐπὶ τούτῳ ὁ ἀπόστολος φέρει μάρτυρα τὸν προφήτην Ἠσαΐαν ἐλέγχοντα τὴν αὐτὴν κακίαν. Ἀνόητον λέγει ἡ Γραφὴ θὰ ἀποδείξῃ τὴν σοφίαν τῶν τοιούτων σοφῶν καὶ τὴν συνέσιν τῶν νομιζόντων ὅτι εἶναι συνετοί. «Ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεὺς; ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; Οὐχὶ

ἐμώρανεν ὁ Θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; Πάντες οὗτοι, ὡς νὰ ἔλεγεν ὁ Ἀπόστολος, τί κατέρωσαν διὰ τὴν ἐξαγάγῃ τὸν ἄνθρωπον ἀπὸ τῆς πλάνης τῆς ἀμαρτίας καὶ σώσωσιν ἀπὸ τοῦ ὀλέθρου; πάντες οἱ νομιζόμενοι σοφοὶ ἐμωράνθησαν ἐν τῷ ζητήματι τούτῳ. Οὐχὶ λοιπὸν ὁ Θεὸς διὰ τοῦ ἀπολυτρωτικοῦ ἔργου, ἀπέδειξε μωρὰν τὴν σοφίαν αὐτῶν; ἀπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ Θεοῦ οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν Θεόν, εὐδόκησεν ὁ Θεός, διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σώσαι τοὺς πιστεύοντας». Οἱ ἄνθρωποι ἐν ὅλῃ τῇ νομιζομένῃ σοφίᾳ αὐτῶν δὲν ἠδυνήθησαν νὰ γνωρίσωσιν τὸν Θεόν ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ἐνεκα δὲ τούτου ὁ Θεὸς εὐδόκησεν ὥπως ἀποκαλύψῃ ἐαυτὸν τῷ κόσμῳ διὰ τοῦ κηρύγματος τῆς σωτηρίας τῶν ἀνθρώπων (ὑπερ ὑπὸ τῶν δῆθεν σοφῶν ἐνομιζέτο μωρία) καὶ νὰ σώσῃ τοὺς πιστεύοντας.

«Ἐπειδὴ καὶ Ἰουδαῖοι σημεῖον αἰτοῦσι, καὶ Ἕλληες σοφίαν ζητοῦσιν· ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν Χριστὸν ἐσταυρωμένον, Ἰουδαίους μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μωρίαν. Αὐτοῖς δὲ κλητοῖς, Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι, Χριστὸν Θεὸν δύναμιν καὶ Θεοῦ σοφίαν». Ὁ Παῦλος εἰς τὴν ἐπίμονον ἀπαιτήσιν τῶν μὲν Ἰουδαίων τελέσεως θαυμάτων τῶν δὲ Ἑλλήνων ἐπιδείξεως σοφίας, πρὸς πίστωσιν τῆς θείας κατὰγωγῆς τοῦ Χριστιανικοῦ κηρύγματος, ἀντιτάσσει τὸ κήρυγμα περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ τούτου ἐσταυρωμένου ὅπερ τοὺς μὲν Ἰουδαίους ἐσκάνδαλίζε, γνωστοῦ ὄντος ποιεῖ ἰδέας ἔτρεφον περὶ τοῦ Μεσσίας, διὰ δὲ τοὺς Ἕλληνας ἐθεωρεῖτο μωρία ὡς εἶπομεν, εἰς τοὺς κλητοὺς ὅμως, διὰ τὴν εἰς τοὺς προσκληθέντας ἐκ παντὸς ἔθνους οὐ μόνον σκάνδαλον δὲν ἦτο ὁ λόγος ὁ περὶ τοῦ σταυροῦ, οὐ μόνον μωρία, ἀλλὰ καὶ Θεοῦ δύναμις, καὶ Θεοῦ σοφία.

ΕΘΝΙΚΗ ΜΟΥΣΑ

Ο ΚΑΤΣΑΝΤΩΝΗΣ

Ἀπόψ' εἶδα στὸν ὕπνο μου, στὸν ὕπνο ποὶ κοιμούμουν
πέντε ποτάμια πέρανα, τὰ πέντ' ἀράδ' ἀράδ'
τὴνα ποτάμ' ἦταν θολὸ θολὸ κ' αἵματωμένο,
κ' ἐγὼ ὁ μαῦρος φώναξα, ὅσο κι' ἂν ἤμποροῦσα.
— Παιδιά μου, κίμετε καρδιά, καὶ πέρα νὰ ριχθοῦμε.
τοὺς Τούρκους θὰ βασέσωμε, θὰ πάρωμε καὶ σκλάβους.
Κι' ἀπὸ τὸν ὕπνο ξύπνησα, σὺν τρομαγμένῳ λάφῃ,
κι' ἀκούω μιά φιλή φωνή, φιλή κι' ἀνδρειωμένη,
τὸ καρσουλὶ φώναζε, τὸ καρσουλὶ κράζει.
— Γιά σῆκου, Κατσαντώνη μου, γιά σῆκου, καπετάνε.
μὰς πρίδωκιν, μὰς πλάκωσαν οἱ σκυλοαρβάνιταις.
— Μὲ τί ποδάρια νὰ σταθῶ, μὲ τί χέρι νὰ πιάσω
τὸ ἔρμιο τουφέκι μου τὸ μαῦρο τὸ σταθὶ μου!
Ἐλα, Γεωργάκη ἀδελφέ, κι' ἔπαρε τὸ κεφάλι
νὰ μὴ τὸ πᾶγουν σὲν πασά, σὲν σκύλο τὸ Βεζύρη.
Τί νὰ σὲ κάμω, Σουφ-ἀγά, πέντε γροσιῶν Ἀράπη!
Ἀνάθεμα τὴν εὐλογία ποῦ μ' ἔκανε κουφάρι
καὶ σ' εἰδεῖχνα, παληότορνε, ποῖός εἰν' ὁ Κατσαντώνης.
Ἀπὸν ὁπίσω τὴ παιδιὰ κι' αὐτὸ τὸν Λεπενιώτη
νὰ ξεγοράσ' τὸ αἷμά μου μὲ τούρκικα κεφάλια.

ΚΑΚΟΙ ΟΙΩΝΟΙ

Μέχρι τοῦ ἐπαράτου ἐμφυλίου πολέμου τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, τοῦ ὀνομαζομένου Πελοποννησιακοῦ, οὐδέποτε αἱ τυχόν πολέμουσαι πρὸς ἀλλήλας Ἑλληνικαὶ πόλεις ἐβλαπτον τὰς κτήσεις ἀλλήλων. Ὁ πόλεμος διεξήγετο πρὸς τοὺς ἀνθρώπους καὶ μάλιστα ἱπποτικῶς, δηλαδή με ἀσπίδα καὶ δόρυ ἐκ παρατάξεως φανεράς. Ἦδη ἐπὶ τοῦ Ὀμήρου βλέπομεν ὅτι τὸ γενναῖον ἱπποτικὸν πνεῦμα τῶν χρόνων ἐκεί-

ων περιεφρόνει τοὺς τυχόν διὰ τοῦ τόξου μαχομένους, τοὺς δὲ πολέμοντας δηλονότι νὰ κατέρχωνται φανερά εἰς τὸν ἐκ παρατάξεως, εἰς τὸν ἐκ τοῦ συστάδην ἀγῶνα, ἀλλὰ κρυπτομένους κἄπου καὶ ἐκείθεν τοξοῦντας τὸν ἐχθρόν. Πασιγνώστα εἶναι τὰ τοῦ Ὀμήρου τοξότα λωβητῆς κέρρα ἀγλαῆ παρθενοπῖνα κλπ. καθὼς καὶ ἐπὶ ὁ δῖος Ἀχιλλεύς, τὸ ἄνθος τοῦ ἱπποτισμοῦ πάντων τῶν χρόνων, ὅχι μόνον ἔλεγεν ὅτι ἴσα με τὰς πύλας τοῦ Ἄδου ἐμίσει ἐκείνον ὅστις ἀλλὰ ἐκέπτετο καὶ ἄλλα ἔλεγεν, ἀλλὰ καὶ πρὸς τὸν φοβερόν ἐχθρόν του Ἐκτορα τὴν τελευταίαν ὥραν τῆς μονομαχίας τῶν ἀπευθυνόμενος ἔλεγεν α' Ἐνθυμήσου δλες σου τὲς παλαιομαχίας, τώρα πρέπει νὰ φανῇς πλήρης θάρρους καὶ ἀνδρείας». Πρὸς καὶ τὸ ἐπὶ ὁμοίας περιστάσεως, λεγθὲν τοῦ Ἐρωτοκρίτου ἀκρεμάτω τὴν ἀνδρεία, βάλε τὴν δύναμίν σου, λέγω σοῦ, δὲ παρὰ ποτὲ βαρέσκω, καὶ βλεπήσου... Ὁμοίως μάχονται βραδύτερον καὶ οἱ Ἀθηναῖοι ἐν Μαραθῶνι καὶ οἱ Σπαρτιῆται ἐν Θερμοπύλαις καὶ ἐν Πλαταιαῖς καὶ πανταχοῦ μέχρι τοῦ ἀπαισίου Πελοποννησιακοῦ πολέμου. Ἀλλὰ ἐπὶ τοῦ πολέμου τούτου παρατηροῦμεν ὅτι ἡ μεταξὺ γενομένη μεταβολὴ τῶν ἠθῶν καταφαίνεται μάλιστα ἐν τῷ τρόπῳ καθ' ὃν διεξάγονται οἱ πόλεμοι. Οἱ Λακεδαιμόνιοι κατακκίουςι τὰς οἰκίας ὅσαι εὐρίσκοντο ἐκτὸς τῶν τειχῶν τῆς πόλεως, κόπτουσι τὰ δένδρα καὶ ἐρημώνουσι τὴν χώραν. Τὸ ἐν Κερκύρα δημοκρατικὸν κόμμα ἐξοντώνει τοὺς τοῦ ἄλλου κόμματος καὶ αὐτοὺς καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν. Ὁ ἄθλιος Κλέων κατρωθῆναι διὰ πολυαριθμῶν τοξοτῶν, σφενδονητῶν καὶ ἄλλων τοιούτων ἐλαφρῶς ὀπλισμένων νὰ συλλάβῃ αἰχμαλώτους τοὺς ὀλίγους ἐν Σφακτηρίᾳ ὀπλίτας Σπαρτιάτας, καὶ τὸ γελοῖον τοῦτο ὀνομάσθη μέγα κατέρωμα καὶ φοβερόν. Βραδύτερον πάλιν ὁ Ἀθηναῖος στρατηγὸς Ἰφικράτης ἐπιτυχᾶναι ἐπίσης νὰ κατακόψῃ με τοιούτους ψιλοὺς, ἦτοι τοξότας, σφενδονήτας, πελταστὰς κλπ. μίαν μοῖραν ὀπλιτῶν Λακεδαιμονίων καὶ οἱ τότε μικροψυχοὶ Ἀθηναῖοι ἐκαυχῶντο διὰ τοῦτο ὅσον καὶ διὰ τὴν ἐν Μαραθῶνι μάχην.

Δὲν ἐξητάζετο πλέον κατὰ τίνα τρόπον τις ἐνίκησεν, ἂν διὰ γενναίου καὶ ἱπποτικοῦ ἢ ἂν διὰ δολίου καὶ ἀναξίου γνησίων ἀνδρῶν, ἀλλὰ ἀπλῶς καὶ μόνον τὸ ἀποτέλεσμα. ἀρκεῖ ὅτι ἐνίκησεν. α' Ἀφοῦ βγήκαν τὰ τοῦφενια, ἐχάθηεν ἡ ἀνδρεία ἀπὸ τὸν κόσμον, ἤκουσα ἄλλοτε παιδίον ὃν νὰ λέγῃ γενναῖος πολεμιστῆς τοῦ 1821. Ἀλλ' αἱ τοιαῦτα ὕμνους ἀληθῶς ἱπποτικαὶ θεωρεῖται καὶ γνῶμαι ἦσαν ἀλλοτρίαι τῶν ἐξηχρεωμένων, τῶν εἰς τὸ κέρδος μόνον οὐχὶ δὲ καὶ εἰς τὴν ἠθικὴν ἀποβλεπόντων ἀρχαίων ἐκείνων χρόνων. Διὰ τοῦτο βλέπομεν ἐπὶ καὶ ὁ Ἀγησίλαος, ἀνὴρ βεβαίως οὐχὶ κοινός, καὶ τὴν παρασπονδίαν τοῦ Φαιδῖδα συγχωρεῖ καὶ παντοιοτρόπως ἐμάχετο καὶ τὴν Βοιωτικὴν γῆν ἐρήμωνεν. Καὶ πάλιν κατόπιν οἱ Μακεδόνες κατέκαυσαν τὰς πόλεις καὶ τὰ ἱερὰ τῶν Αἰτωλῶν!

Βλέπετε ὅσο περισσότερο κατερχόμεθα τοὺς χρόνους τοσοῦτ' μᾶλλον τὰ ἄγρια πάθη τῶν ἐμπολέμων, ἢ ἐξαχρεῖωσις τῶν ἠθῶν, τὸ ἀδελφοκτόνον μῆτος πρὸς ἀλλήλους ὅπε τῶν δένδρων οὔτε τῶν οἰκιῶν, οὔτε τῶν ἐνόρκως βαπτισθεισῶν συνθηκῶν οὔτε τῶν νῶν πλέον κηδεταί. ἀλλὰ τὰ πάντα σπεύδει νὰ παραδώσῃ εἰς τὸν ὀλεθρόν! Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα; τὸ ἡξέυρομεν δυστυχῶς ὅλοι. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦτο ἐρήμωσις, πενία καὶ τέλος ταπεινώσις καὶ δουλεία τῆς Ἑλλάδος καὶ ἀπώλεια τοῦ θαυμαστοῦ ἐκείνου Ἑλληνικοῦ πολεμιστοῦ! Καὶ λοιπὸν τότε ἐν τῇ χώρᾳ ἦτις ἐγέννησε τὴν πολιτικὴν καὶ πνευματικὴν ἐλευθερίαν—ἐν τῇ χώρᾳ ὅπου οὐδεὶς ποτε πολίτης ἐπατρέπετο νὰ πάθῃ τι πρὶν δικασθῇ ἐπὶ σήμεως καὶ ἀπολογηθῇ, ἐνταῦθα καὶ ἐδέροντο ἐν μέσῃ τῇ ἀγορᾷ καὶ ἐφονεύοντο ἀκριτοὶ οἱ δυστυχεῖς κάτοικοι καὶ ἐπα-

σχον ὑπὸ τῶν κατόπιν ἀλλεπαλλήλων κατακτητῶν ὅσα πάντες ἐκ παραδόσεων γινώσκουμεν. Καὶ ἐν τῇ χώρᾳ, ἐν ᾗ ἐμορφώθησαν πᾶσαι αἱ τέχναι καὶ αἱ ἐπιστήμαι, κατήντησε νὰ θεωρῆται μέγα καὶ σπάνιον φαινόμενον ἡ τέχνη τοῦ ἀπλῶς γράμματα ἀναγινώσκειν καὶ γράφειν ὁποῦδήποτε τὰ εἰκοσιτέσσαρα τῆς γλώσσης ἡμῶν! Πάντα ταῦτα τὰ φρικτὰ καὶ ἄλλα τὰ ὅποια ἐπάσχομεν καὶ πάσχουν ἀκόμη καὶ τώρα τόσα ἑκατομμύρια ὁμογενῶν ἀδελφῶν μας, πάντα ταῦτα εἶναι ἀποτελέσματα τῶν πηλαίων ἐκείνων πολιτικῶν ἀμαρτημάτων τοῦ ἔθνους ἡμῶν.

Καὶ τώρα ἂν ἀληθεύῃ τὸ πολλὰκις λεγθὲν ὅτι κατόπιν τοῦ μέλλοντος εἶναι ἡ γνῶσις τοῦ παρελθόντος, ἂς παραβάλλῃ, παρακαλῶ, ὁ ἀναγνώστης τῶν φιλάτων Πατριῶν τὰ σήμερον ἐνώπιον τοῦ κόσμου συμβαίνοντα ἐν Βελγίῳ καὶ Γαλλίᾳ πρὸς τὰ τότε γενομένα καὶ ἂν δύνανται ἂς μὴ λυπηθῇ, ἂς μὴ ἀναλογισθῇ ὅτι καὶ σήμερον ὁ κόσμος φέρεται γοργῶ τῷ βήματι εἰς τὴν ἐξαχρείωσιν καὶ ἐξαχρεῖωσιν τῶν ἠθῶν. καὶ εἰς τὴν παρακμήν. Δὲν θέλομεν ἐνοεῖται οἰκοθῆν νὰ κατηγορήσωμεν ἰδιαιτέρως τινὰ τῶν ἐμπολέμων, οἱ ὅποιοι ὅλοι ἀμοιβαίως ἀλληλοκατηγοροῦνται καὶ ἀλληλοδιαψεύδονται. Πιθανὸν εἶναι ὅτι ἐν ταῖς κατηγορίαις ταύταις περιέχονται καὶ πολλὰ ὑπερβολαί, ὅτι πολλὰ τῶν λεγομένων ὅτι ἐγένοντο ἐπὶ τῷ σκοπῷ καταστροφῆς εἶναι ὅλως τυχαῖα ἢ ὀφείλονται εἰς ἀνάγκην ἀναπόδραστον. Ὅλα ταῦτα εἶναι βεβαίως πιθανὰ, ἀλλ' ἐπίσης βεβαίον εἶναι ὅτι συνέβησαν καὶ συμβαίνουν ταῦτα κακά, ἅτινα λυποῦσι κατάκαρδα πάντα ἐξετάζοντα ἀπαθῶς τὰς ἀνθρωπίνους πράξεις καὶ προβλέποντα τὰ κακά ὅσον καὶ τὰ ὀλέθρια αὐτῶν ἀποτελέσματα. Εἴθε δὲ τὰ παρόντα ἀμαρτήματα νὰ μὴ ἔχωσι τοιαῦτα ἐκακόλουθα ὅποια εἶχον αἱ ἀρχαῖαι τοῦ Ἑλληνικοῦ ἔθνους πολιτικαὶ ἀμαρτίαι.

ΠΥΡΡΟΣ Ο ΜΕΓΑΣ

ΣΤ'

Τὰ πρὸ τῆς ἐν Ἀσκλῶ μάχης.

Βασιλέων συνέδριον, εἶπεν ὁ Κινέας, ὅτε ἐράνη εἰς αὐτόν ἡ Σύγκλητος τῶν Ῥωμαίων. Ἀλλ' ὁ Πίνδαρος ἐλήρυσεν ἢ ὁ μέγας κίνδυνος δὲν προσβάλλει τοὺς ἀνάνδρους». Καὶ ὁ μέγας δὲν ἦτο μὲν Ἀλέξανδρος ἐπιζητῶν καὶ προκαλῶν ὁ Πύρρος δὲν ἦτο μὲν Ἀλέξανδρος ἐπιζητῶν καὶ προκαλῶν τοὺς κινδύνους, τοῦναντίον δὲ ὑπὸ τῆς ὑπερβολικῆς συνέσεως τῶν περὶ αὐτὸν πολιτικῶν παρεστῶτο πολλὰκις, ἀλλ' ὅμως δὲν ἀπέφυγε τὸν κίνδυνον ἐπερχόμενον ἀλλ' ὥρμα φαιδρὸς πρὸς αὐτόν. Δὲν ἐδάδισε δ' εὐθὺς κατὰ τῶν Ῥωμαίων, καὶ ἵνα ἀκριβέστερον παρασκευάσῃ τοὺς ἐαυτοῦ καὶ ἐπειδὴ σφόδρα ἐτάραττον αὐτόν καὶ αἱ περὶ τῆς Μακεδονίας εἰδήσεις. Διότι οἱ Γαλάται, οἵτινες ποτὲ καὶ εἰς τὸν Ἀλέξανδρον, ἐπὶ ἐπολέμῳ κατὰ τῶν Ἰλλυριῶν, ἐρωτήσαντα αὐτοὺς τί φοβούνται ἀπεκρίθησαν, αὐτόν μὴ πέσῃ ὁ οὐρανός, τότε εἰσβάλλοντες εἰς Μακεδονίαν κατενίκησαν μὲν τοὺς Μακεδόνας, ἐφόνευσαν δὲ καὶ τὸν βασιλεῖα, τὸν ἀνδρεῖον Πτολεμαῖον τὸν Κεραινόν. Ἐπειδὴ δὲ ἀνίκανος εἰδείχθη εἰς τὸν κατ' αὐτοῦ πόλεμον Μελέαγρος ὁ βασιλεύσας μετὰ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Πτολεμαῖον ἐξεβλήθη τοῦ θρόνου, ὥπως καὶ ὁ διαδεχόμενος αὐτόν Ἀντίπατρος ὁ κληθεὶς ἐτνήσις, διότι μετὰ τεσσαράκοντα πέντε ἡμερῶν βασιλείαν ἐξεθρονίσθη ὑπὸ τοῦ Σωσθένους κοινῶς τινος ἡγεμόνος τῆς Μακεδονίας, ὁ ἀνδρεῖος

1) Ὁ Ἀλέξανδρος εἶπεν ὅτι ἀλαζονεῖται τοῦτο ἐμαρτυρεῖ (Ἀρ. νου I, 4). Τί θὰ ἔλεγεν, ἂν ἤκουε τοὺς Καταλωνίους καυχώμενους ὅτι καὶ ἂν πέσῃ ὁ οὐρανός, θὰ τὸν κρατήσωσι μετὰ τὰς λόγχας αὐτῶν;

οὗτος ἡδυνήθη ν' ἀποθήσῃ ἐκ τῆς χώρας τοῦς βαρβάρους, ὧν οἱ μὲν ἐπράπησαν πρὸς τὴν Θράκην, οἱ δὲ ὑπὸ τὸν Βρέννον καὶ τὸν Ἀχιχώριον ὤρμησαν διὰ τῆς Θεσσαλίας εἰς τὴν κάτω Ἑλλάδα, ὅπου πολὺν φθορὰν ἔλαβον ἐν Θερμοπύλαις, ἐν Αἰτωλῖα κατὰ τὸ Κάλλιον καὶ ἐν Δελφοῖς, ὅπου ἐφονεύθη καὶ ὁ Βρέννος².

Ταῦτα λοιπὸν προεκάλουν τὸν Πύρρον εἰς τὴν ἐνταῦθα Ἑλλάδα, ὡσαύτως δ' ἐθροῦβει αὐτὸν καὶ πολιτικὴ τις ταραχὴ μεταξὺ τῶν Μολοσσῶν, οἵτινες ἐφοβοῦντο μὲν εἰσβολὴν τῶν Γαλατῶν καὶ εἰς τὴν ἑαυτῶν γῆν, οὐδὲν δὲ μέγα προσεδύκων ἐκ τῆς στρατείας εἰς Ἱταλίαν³. Ἀλλ' ὅμως ἐπέμεινεν αὐτοῖσι ἐλπίζον ὅτι ἀγαθὴ θέλει εἶναι ἡ ἐκβασίς τῆς ἐκεῖ ἐπιχειρήσεως αὐτοῦ, εἰς τὴν ὀργάνωσιν τῆς στρατιᾶς στηρίζον τὰς ἐλπίδας. Καὶ στρατὸν μὲν νέον ἐκ τῆς ἡλείου μάλιστα διὰ τοὺς φόβους εἰσβολῆς καὶ εἰς αὐτὴν τῶν Γαλατῶν δὲν ἐκάλεσε βεβαίως, ὡς δικαίως κρίνουσιν οἱ σύγχρονοι ἱστορικοί, ἀλλὰ τοὺς ἀθρόους πρὸς αὐτὸν προσερχομένους συμμάχους Ἱταλοὺς ἤσκησεν εἰς τὰς Ἑλληνικὰς ἐν τάξει κινήσεις. Ἐνθ' δὲ ὁ Ἀννίβας ὑστερον κατὰ τὴν εἰς Ἱταλίαν εἰσβολὴν αὐτοῦ μέδπλα τῶν Ῥωμαίων ὥπλισε τὰς ἰδικὰς του δυνάμεις καὶ Πύρρος οὐ μόνον τοῦ ὀπλισμοῦ ἀλλὰ καὶ τῶν δυνάμεων τῶν Ἱταλικῶν ἔκαμε χρῆσιν παρατάξας ἐναλλὰξ σώματα στρατιωτικὰ Ἱταλῶν (σημαίαν) καὶ τὰς Ἑλληνικὰς κατὰ τὸν Μακεδονικὸν τρόπον διοργανωμένας φάλαγγας (σπειραν φαλαγγικὴν) διὰ τοὺς πρὸς τοὺς Ῥωμαίους ἀγῶνας¹.

Καὶ οὗτοι δὲ, οἱ Ῥωμαῖοι, θαυμαστῶς ὥλως ἐργάζονται διὰ τὸν ὑπὲρ πάντων ἀγῶνα. Καὶ λέγεται ὅτι καὶ πρὸ τῆς διαρρήξεως τῶν διαπραγματεύσεων πρὸς τὸν Πύρρον καὶ ὑστερον πρὶν ἀπέλθῃ ἐκ Ῥώμης ὁ Κινέας², νέας στρατιάς ἐκάλεσαν τῶν πολιτῶν, οὕτω δὲ ἀθροώτατοι προσήλθον ὑπὲρ τὰς σημαίας, ὥστε ὁ Κινέας ἐκθαμβος τότε εἶπε τὸ θρυλούμενον «μὴ πρὸς τίνα Λερναίαν ὕδραν θὰ ἔχωμεν νὰ πολεμήσωμεν;» Ἵνα δὲ μὴ διασπαρῇ τὸ φρόνημα τούτων τῶν νέων πολεμιστῶν ἐκ τῆς ἀναστροφῆς μετὰ τῶν πολεμιστῶν πρὸς τὸν Πύρρον στρατιωτῶν, ὅσοι ὕγιεις ὄντες ἐγένοντο αἰχμάλωτοι παραδόντες τὰ ὅπλα ἐπέβαλον εἰς τούτους ἀτιμῶσιν, τοὺς μὲν ἱππεῖς τάξαντες εἰς τοὺς πεζοὺς τῶν λεγεῶνων, τοὺς δὲ τοὺς λεγεωνάρχους εἰς τοὺς σφενδονήτας. Ὀρίσαν δὲ αὐτοὺς φρουροὺς οὐχὶ ἀθρόους, «μὴ πως ὁμοῦ πάντες ὄντες ἤθελον ἐπιχειρήσῃ στάσιν τινά», ἡδύναντο ν' ἀπαλλαγῶσι τῆς ἀτιμώσεως φονεύοντες καὶ σκυλεύοντες δύο πολεμίους.

Ἐκλέξαντες δὲ νέους ὑπάτους τὸν Π. Σουλπίκιον Σαβέρωνα καὶ τὸν Π. Δέκιον Μῦν ἐπεμφαν κατὰ τοῦ Πύρρου. Τούτων ὁ δεύτερος ἦτο υἱὸς καὶ ἑγγονος ἀνδρῶν ὑφίστης πρὸς τὴν πατρίδα αὐτοθυσίας. Ὁ πάππος Πόπλιος Δέκιος Μῦς ἐξ ὀνείρου ἢ μαντεύματος ἔμαθεν ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι θέλουσιν νικῆσθαι τοὺς Λατίνους, ἂν ὁ ὑπάτος ἤθελε καθοσιώσῃ ἑαυτὸν εἰς τοὺς Χθονίους θεοὺς καὶ τὴν Μητέρα Γῆν. Ἡ μάχῃ ἐγένετο παρὰ τὸν ποταμὸν Βέσεριν οὐ μακρὰν τῶν ὑπωρείων τοῦ Βεσούβιου, ὅτε δὲ ἡ πτέρυξ τῆς Ῥωμαϊκῆς στρατιᾶς, ἥς ἡγεῖτο ὁ Δέκιος ἤρχιζεν ὑποχω-

ροῦσα, ὁ Δέκιος ἐκδυθεὶς τὰ ὅπλα ἐκαλύφθη ἀπὸ κεφαλῆς μετὰ τὴν περιπόρφυρον τῶν Ῥωμαίων πατρικίων τῆθεν καὶ ἀφ' οὗ τὸν ἀρχιερέα ἔχων παρ' ἑαυτῷ ἀπήγγειλεν ἐπὶ σῆμῳ τὴν εὐχὴν του, ἐπὶ τοῦ πολεμιστηρίου ἵππου ἀναβῆναι ὤρμησε θυελλώδης εἰς τὰς πυκνάς τῶν πολεμίων τάξεις καὶ ἐκεῖ κατεκόπη ὑπ' αὐτῶν. Ἐκ τῆς θυσίας ταύτης θαρρόμενοι οἱ Ῥωμαῖοι κατετρόπωσαν τοὺς ἐχθρούς. Τοῦτ' αὐτὸ καὶ ὁ υἱὸς ἐκείνου Π. Δέκιος Μῦς ἐπραξε κατὰ τὴν ἐν Σεντίνῃ τῆς Ὀμβρικῆς μάχην πρὸς τοὺς Σαυνίτας καὶ τοὺς συμμάχους αὐτῶν Ὀμβρούς καὶ Γαλάτας, καὶ φονευθεὶς στέφανον νίκης ὅπως ὁ πατὴρ ἀνήρτησεν ἐπὶ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν Ῥώμῃ Κεκιτωλίνου Διὸς.

Τοῦ πάππου λοιπὸν καὶ τοῦ πατρὸς ἐνάμιλλος ἐλέγχετο ὅτι ἔμελλε νὰ εἶναι καὶ μιμητὴς ὁ ὁμώνυμος ἐκείνων καὶ ὑπάτος ὁ πεμφθεὶς μετὰ τοῦ συνάρχοντος Σουλπίκιου κατὰ τοῦ Πύρρου. Διεθρυνθὴ δὲ ὁ σκοπὸς τοῦ Ῥωμαίου ἡγεμόνος καὶ εἰς τὸ στρατοπέδον τῶν ἀντιπάλων, ἐκ τούτου ἐταράχθησαν ἰσχυρῶς οἱ βάρβαροι Ἱταλοὶ σύμμαχοι τοῦ Πύρρου Λευκανοί, Βρέττιοι καὶ ἄλλοι, οἱ Σαυνίται μάλιστα ἀναμιμνησκόμενοι τῆς ἐν Σεντίνῃ συμφορᾶς, καθ' ἣν δεινῶς ἐφθάρησαν ὑπὸ τῶν Ῥωμαίων ἐπειδὴ πολλοὶ κατεκόπησαν καὶ ὁ ἡρωϊκὸς Γάλλιος Ἐγνάτιος ὁ στρατηγός. Ἀλλ' ὁ Πύρρος ἀφ' οὗ συνήγαγε τοὺς στρατιώτας πάντας εἶπεν ὅτι ὁ θάνατος ἐνὸς ἀνδρὸς, ὅπωςδὴποτε γινόμενος, δύναται νὰ δώσῃ τροπὴν εἰς τὴν μάχην, ὅτι δὲ μέλλει νὰ πράξῃ ὁ Δέκιος εἶναι ἐπὶ τοῦ (ἐξόρκια) καὶ μαγγανεῖται τοιούτων δὲ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ γείνη τις καθυπερβατικὴ τῶν ὅπλων ὅταν ταῦτα φέρωσιν ἀνδρεῖοι πολεμισταί. Μαθὼν δὲ πῶς ἐνεδύοντο οἱ οὕτω καθοσιωθέντες Δέκιος πρὸς τὴν μάχην ἡγήγειλε τοὺς στρατιώτας αὐτοῦ, ἂν τινα ἴδωσιν οὕτως ἐνεδυμένον νὰ μὴ φονεύσωσιν ἀλλὰ νὰ συλλάβωσιν αὐτὸν ζωντανόν. Καὶ εἰς τοὺς Ῥωμαίους δὲ ὑπάτους πέμψας εἶπε ὅτι ὅστις μὲ τοιαύτην περιβολὴν καὶ οὕτω φερόμενος πρὸς τὸ στράτευμά του ἤθελε συλληφθῇ, θὰ λάβῃ τιμωρίαν οὐκ ἀρμόζουσαν εἰς στρατιώτην, ἀλλ' εἰς μαγγανευτήν. Κατὰ τὰ ταῦτα μὲν οἱ ὑπάτοι ἀπεκρίθησαν ὅτι οὐδενὸς τοιούτου τοῦ ἔργου ἔχουσιν αὐτοὶ ἀνάγκην διότι ἀσφαλέστατα καὶ ἄλλως θὰ ὑπερισχύσωσιν αὐτοῦ.

(ἀκολουθεῖ)

ΤΩΝ ΠΑΛΑΙΩΝ ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ

Μία γνώμη καθ' ἑβδομάδα

«Τὸ ὄνειρον δυνατόν νὰ εἶναι σαξωνικόν, σκανδιναβικόν, ζωσσικόν. Τὸ ὥραϊον εἶναι τέκνον τῆς Μεσογείου. Ἀπὸ τῆς Ἑλλάδος διέλαμψεν εἰς ὅλον τὸν κόσμον. Ὅτι δὰ κάμῃ διὰ τὴν Ἑλλάδα, τὸ κάμνει διὰ τὸ ὥραϊον»

Φερδινάνδος Γκοῖχ

ΒΡΑΧΕΙΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Κ. Π. Πάτρως Ν.Χ. Κέρκυρα ν. Β. Α. Ἡράκλειον. Θεσσαλονίκη ν. Πᾶν ἄλλο δυνάμεθα νὰ σκεφθῶμεν πρὸς τὸ πρῶν. Σημειωθῆτω ὅτι ὑπερετιμήθη ὁ χάρις ἀντιθέτως πρὸς τὰ ἑξῆς. — Κ. Β. (...) Ν. Γ. Σ. Χανιά, Β. Ε. Ἀρτα, Π. Χ. Μάντισσα, Γ. Φ. Δωζάνη ν. Ζητηθέντα ἀπεστάληται οὐδεμίαν δὲ ἐγένετο διακοπή.

Πᾶσα ἀποστολὴ πρὸς τὴν Ἑταιρείαν ἀπευθύνεται

Τῷ κ. Ἰωάν. Μ. Δαμβέργῃ

Διευθυντῇ τῶν Πατρίων

Ὁδὸς Νικηφόρου Β Α

Εἰς Ἀθήνας.

2) Τὴν εἰσβολὴν ταύτην τῶν Γαλατῶν μεγάλης τιμῆς καὶ ὑπερφροσύνης ἐθνικῆς οἱ συντάσσοντες τὰ προγράμματα τῶν διδακτικῶν βιβλίων ἀγνοοῦντες δὲν περιλαμβάνουσι, καὶ οἱ Ἑλληνοπαῖδες δὲν διαγίνονται τὰ κατ' αὐτήν. (Παυσ. 10. 19—24).

3) Ἀππιανὸς Στρω. 11, 1.

1) Πολύβιος 18, 28. 40.

2) Ὁ Ζωναρῆς (375α) καὶ ἄλλοι λέγουσιν ὅτι ὁ Κινέας διετάχθη ν' ἀπέλθῃ τῆς Ῥώμης αὐθημερόν· ἀλλ' ἴσως τοῦτο δὲν εἶναι ἀληθές.

3) Ζωναρῆς 375 α.